

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Ondřejem Bartošem ve věci

žalobce: M. E.

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 5. 2024, č. j. OAM-159/ZA-ZA11-BA04-2024, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 5. 2024, č. j. OAM-159/ZA-ZA11-BA04-2024, kterým žalovaný rozhodl o zastavení řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), z důvodu nepřipustnosti podle § 10a odst. 1 písm. e) téhož zákona.

II. Shrnutí žaloby

2. Žalobce nejprve napadl závěr žalovaného ohledně nedůvěryhodnosti žalobcova tvrzení. Žalovaný tento závěr učinil na podkladě toho, že žalobce ke své opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl jiné důvody, než které uvedl ve správním řízení o jeho předchozí žádosti. Tento závěr je dle žalobce zmatečný, neboť právě jedině uvedení jiných (nových) důvodů může založit důvodnost opakované žádosti.
3. Žalobce nesouhlasil také se závěrem žalovaného, že tvrzení žalobce je nedůvěryhodné, jelikož při pohovoru k opakované žádosti uvedl, že poprvé žádal o udělení mezinárodní ochrany z politických a náboženských důvodů; žalovaný toto tvrzení pokládal za nepravdivé. Žalobcovy obavy dle jeho slov skutečně byly politické a náboženské povahy, neboť vyplývaly ze smrti otce, který vyvíjel politickou činnost.
4. S ohledem na uvedené žalobce navrhl, aby soud napadené správní rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Ve svém vyjádření popřel její oprávněnost, uvedl, že rozhodnutí o zastavení řízení z důvodu nepřipustnosti žádosti dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu odpovídá zjištěnému stavu věci a je zákonné.
6. Pokud jde o samotnou právní kvalifikaci případu žalobce, měl žalovaný za to, že nevybočil z mezí § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, když tuto druhou žádost posoudil jako nepřipustnou se závěrem, že nenalezl žádné nové skutečnosti, které žalobce bez vlastního zavinění nemohl sdělit v průběhu předchozího řízení, a které by vyžadovaly opakované posouzení. V podrobnostech odkázal na vydané správní rozhodnutí a na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 8. 2014, č. j. 1 Az 22/2014-33: *„Institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele, a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Zpravidla se přitom bude jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo v důsledku plynutí času. Jako takové lze připomenout např. změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele.“*
7. Zopakoval tezi, že žalobce uvedl naprosto odlišné důvody jím podané opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, než uvedl v rámci řízení o jeho předchozí žádosti, proto jsou jeho tvrzení nevěrohodná.
8. Upozornil, že žalobce při poskytnutí údajů k jeho opakované žádosti sdělil, že v případě první žádosti šlo o politické a náboženské důvody a odmítl tyto specifikovat s vysvětlením, že se k tomu nechce vracet a vše je ve spise. Pravdou však je, že ani ve správním řízení o jeho první žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce o žádných svých vlastních politických či náboženských problémech nehovořil, když za její motiv označil pouze údajné výhrůžky spojené se smrtí jeho otce a zbouráním jejich domu. Také v tomto žalovaným i nadále považoval výpověď žalobce za nevěrohodnou.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu soud zjistil následující pro řízení podstatné skutečnosti.

10. Žalobce podal dne 5. 11. 2022 první žádost o udělení mezinárodní ochrany. V průběhu správního řízení o první žádosti bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany byly telefonické výhrůžky v souvislosti se smrtí jeho otce, když dle jeho názoru byl jeho otec zabit za politickou činnost pro stranu HDP. Zmínil rovněž, že jeho rodině byl zbourán dům.
11. Žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 2. 2023 č. j. OAM-364/LE-BA02-P11-2022, rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona azylu.
12. Toto rozhodnutí o první žádosti bylo přezkoumáno Krajským soudem v Ostravě, který žalobu zamítl rozsudkem ze dne 29. 6. 2023, č. j. 19 Az 11/2023-30. Kasační stížnost podanou k Nejvyššímu správnímu soudu vzal žalobce dne 13. 10. 2023 zpět a řízení o ní bylo pravomocně zastaveno dne 23. 10. 2023.
13. Dne 4. 2. 2024 podal žalobce opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, dne 12. 2. 2024 poskytl údaje k podané opakované žádosti. Sdělil, že žádá o mezinárodní ochranu v ČR podruhé a nikde jinde o ni nežádal. K důvodům opakované žádosti sdělil, že nadále trvají ty, které uvedl již při své první žádosti, a navíc zjistil, že je po něm vyhlášeno pátrání a byl by zadržen a souzen kvůli příspěvkům s politickým kontextem na Twitteru. Asi 2 měsíce zpět na adresu, kde bydlel a kde nyní bydlí jeho kamarád, přišla policie a ptala se po jeho osobě. Řekli, že je po něm vyhlášeno pátrání a má se dostavit na policejní stanici. Žalobci nic doručeno nebylo, proto kontaktoval polici, kde mu řekli, že má přijít na policejní stanici, kde mu řeknou, o co se jedná. Dle jeho vyjádření bude zadržen, jakmile překročí hranici. Na dotaz, aby uvedl důvody, pro které žádal o udělení mezinárodní ochrany poprvé, sdělil, že se jednalo o politické a náboženské důvody. Zároveň popřel, že by nově uváděné důvody, pro něž žádá o udělení mezinárodní ochrany uvedl již v první žádosti. Vysvětlil k tomu, že se to mělo stát asi před dvěma měsíci. Domnívá se, že je to kvůli jeho příspěvkům na Twitteru. K jejich obsahu sdělil, že kritizoval vedení země a systém vlády. Příspěvků mělo být tisíce až miliony. S příspěvky začal již v Turecku, pokračoval s nimi v ČR. Poté si toho všimla policie. Příspěvky publikuje již od roku 2020 pod svým jménem. Původní účet však již není možné najít, jelikož byl zablokovan. Nyní si založil další stejný účet, který mu ale slouží pouze ke sledování fotbalu. Uvedl, že by měl mít všechny příspěvky v emailu a chtěl by je správnímu orgánu doložit, k čemuž mu žalovaný uložil lhůtu do 19. 2. 2024. V této lhůtě ani nikdy poté během správního řízení žalobce žalovanému žádné dokumenty nedoložil.
14. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že žalobce uvedl naprosto odlišné důvody jím podané opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, než uvedl v rámci správního řízení o jeho předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a správní orgán tak v jeho případě je nucen konstatovat nevěrohodnost jeho tvrzení. Dále konstatoval, že žalobce ke své první žádosti sdělil, že byla podána z důvodů politických a náboženských. Podle správního orgánu přitom žalobce nehovořil o svých vlastních politických a náboženských problémech, a za její motiv označil pouze údajné výhrůžky spojené se smrtí otce a zbouráním jejich domu. I v tomto ohledu vyhodnotil žalobcovu výpověď jako nevěrohodnou. Nevěrohodnost konstatoval žalovaný i stran žalobcovy tvrzené obavy ze zadržení kvůli aktivitám na Twitteru. Žalobce totiž dříve tyto důvody nezmínil, a navíc ve stanovené lhůtě žalovanému žádné své příspěvky na této sociální síti nedoložil.

V. Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalobce se na výzvu soudu ve stanovené lhůtě nevyjádřil a žalovaný výslovně souhlasil s projednáním věci bez nařízení jednání. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).
16. Žaloba není důvodná.
17. Podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřípustnou podle § 11a odst. 1.*
18. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu *podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které: a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a.*
19. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu *řízení se dále zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná.*
20. Žalobce uplatnil dva žalobní body, jimiž brojil proti závěru žalovaného, který dospěl k tomu, že výpověď žalobce je nevěrohodná a to i) z důvodu uvedení jiných důvodů než v první žádosti a ii) proto, že první žádost dle žalovaného nebyla podána z politických a náboženských důvodů, jak tvrdil žalobce.
21. Krajský soud souhlasí s tím, že pokud žalobce ve své opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl odlišné důvody, než které jej vedly k podání první žádosti, nelze toto hodnotit jako prvek nevěrohodnosti žalobcovy výpovědi. Je nutné připomenout, že tvrzení jiných (nových) skutečností, má být právě podstatou opakované žádosti a nezbytnou podmínkou jejího meritorního posouzení i následné úspěšnosti. Nutnost tvrzení nových skutečností je bezpochyby zřejmá z ustanovení § 11a odst. 1 zákona o azylu (viz výše). V této souvislosti lze zmínit například usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 Azs 57/2017-52, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„opakovanou žádost o mezinárodní ochranu lze věcně posoudit pouze tehdy, uvedl-li žadatel nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přitom i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřípustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“*
22. Pokud jde o důvody, pro které žalobce podal první žádost o mezinárodní ochranu, krajskému soudu není zcela zřejmé, proč byl na tyto důvody žalobce dotazován v rámci pohovoru k opakované žádosti, když šlo o skutečnosti žalovanému známe ze správního spisu. K reakci na samotnou žalobní argumentaci soud považuje za nutné citovat přepis

pohovoru: „*Otázka: vyjmenujte důvody, pro které jste žádal v předchozím řízení. Odpověď: politické a náboženské důvody. Otázka: Můžete je specifikovat, z jakého důvodu jste konkrétně žádal? Odpověď: Nechci se k tomu vracet, vše se nachází ve spisu.*“ Z uvedeného nelze jednoznačně dovodit, že původ politických a náboženských důvodů žalobce vztahoval ke své osobě. Přitom v napadeném rozhodnutí žalovaný přičetl žalobci k tíži to, že žalobce v řízení o jeho první žádosti o udělení mezinárodní ochrany žadatel o žádných svých vlastních politických či náboženských nehovořil. Podle krajského soudu se ze strany správního orgánu jedná spíše o samoučelný a neopodstatněný formalismus než o snahu o objektivní posouzení věci. Pokud důvody první žádosti žalobce opíral o telefonické výhrůžky v souvislosti se smrtí jeho otce, který byl politicky aktivní, nejedná se o nic jiného než o politický důvod. Žalovaný tedy i v tomto ohledu nesprávně vyhodnotil výpověď žalobce jako nevěrohodnou.

23. Ačkoliv podle krajského soudu lze dát žalobci za pravdu v obou žalobních bodech, tak zmíněná dílčí pochybení, kterých se žalovaný dopustil v napadeném rozhodnutí, nejsou důvodem jeho nezákonnosti. Platí totiž, že nikoliv každá dílčí chybná úvaha správního orgánu je automaticky způsobila založit nezákonnost jeho rozhodnutí (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2022, č. j. 1 Ads 294/2021-42, nebo ze dne 26. 7. 2024, č. j. 5 As 193/2023-29).
24. Z napadeného rozhodnutí totiž krajský soud zjistil, že jádro toho, proč žalovaný posoudil žalobcovu opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany jako nepřipustnou, spočívá v jiných důvodech, než proti kterým brojí žalobce. Hlavním důvodem žalobcova neúspěchu byla skutečnost, že jeho údajné obavy ze zadržení a uvěznění za jeho aktivity na Twitteru žalovaný považoval za smyšlené s cílem dosáhnout prodloužení doby legálního pobytu v ČR po první neúspěšné žádosti. Žalovaný zejména zdůraznil, že k těmto tvrzeným skutečnostem žalobce neposkytl žádné důkazy, ač během pohovoru slíbil, že své příspěvky na Twitteru doloží. Dle správního orgánu tedy žalobce v rámci opakované žádosti nepřinesl žádné nové skutečnosti, které by mohly svědčit o jeho pronásledování v zemi původu. Proti tomuto závěru žalovaného žalobce nijak nebrojí, proto jej krajský soud nemohl přezkoumat, neboť tomu brání dispoziční zásada, kterou je řízení před soudem ovládáno (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, bod 8: „*Správní soudnictví poskytuje ochranu subjektivním právům fyzických a právnických osob způsobem a za podmínek stanovených zejména soudním řádem správním. V případě ochrany před nezákonným rozhodnutím je na žalobci, aby v zákonné lhůtě soustředil důvody, v jejichž mezích má být rozhodnutí soudem zkoumáno. Soudní přezkum není a nemůže být všeobecnou kontrolou zákonnosti postupu a rozhodování správních orgánů. Je vždy na osobě rozhodnutím dotčené, zda toto rozhodnutí akceptuje, či zda se proti němu bude bránit u soudu; je rovněž na její vůli, jaká pochybení označí za podstatná.*“).
25. Nad rámec nutného odůvodnění krajský soud doplňuje, že neodhlédl od toho, že řízení o udělení mezinárodní ochrany je ovládáno specifickým důkazním standardem, kdy není povinností žadatele o azyl, aby azylově relevantní důvody prokazoval jinými prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí a je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57). V posuzované věci lze však dát za pravdu žalovanému správnímu orgánu, že tvrzení žalobce o publikaci „tisíců až milionů“

příspěvků proti vedení země na sociální síti Twitter je samo o sobě nejen nevěrohodné, ale dokonce absurdní. Navíc žalobcem uváděné časové rozmezí publikace příspěvků (roky 2020 až 2022) nutně vyvolává otázku, proč o této potenciálně významné skutečnosti nehovořil žalobce již v řízení o první žádosti o mezinárodní ochranu. Navíc v době údajné publikace příspěvků žalobce pobýval v zemi původu a žádným s žádnými obtížemi se v souvislosti s tím nepotýkal. Všechny tyto okolnosti vedou krajský soud ve shodě s žalovaným k závěru o nevěrohodnosti žalobcovy výpovědi v tomto bodě. Žalovaný přesto dal žalobci prostor, aby tvrzené skutečnosti prokázal, žalobce však důkazy, o nichž tvrdil, že jimi disponuje, nepředložil. Závěr žalovaného o účelovosti žalobcových tvrzení o aktivitě na Twitteru a s tím souvisejících hrozících potížích se tak jeví jako správný.

VI. Závěr a náklady řízení

26. Po posouzení žaloby v mezích žalobních bodů krajský soud uzavírá, že ačkoli lze žalobním námitkám přisvědčit, napadené rozhodnutí se opírá ještě o jiné důvody, než o ty, které žalobce úspěšně zpochybnil, proto toto rozhodnutí ob stojí jako zákonné. Proto krajský soud shledal žalobu nedůvodnou a zamítl ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
27. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 27. září 2024

Mgr. Ondřej Bartoš v. r.

Za správnost vyhotovení: R. V.

samosoudce